

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 41/2008

Μεταξύ:

ΕΥΠΑΛΙΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ

Αιτούσας

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ιωάννης Π. Πογιατζής, Πρόεδρος
κ. Μιχαλάκης Χριστοφόρου, Μέλος
κ. Άγγελος Αγγελίδης, Μέλος
κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης, Μέλος

Αιτούντες:

ΕΥΠΑΛΙΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. κ. Επαμεινώνδα Κορακίδη, Δικηγόρο
2. κ. Νεόφυτο Ζαβρίδη, Εκπρόσωπο αιτούσας

Αναθέτουσα Αρχή:

Τμήμα Δημοσίων Έργων
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. κα Δώρα Λέυτον, Εκτελεστικό Μηχανικό
Τμήματος Δημοσίων Έργων
2. κ. Κώστα Κωνσταντίνου, Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 28 Αυγούστου, 2008

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή στρέφεται κατά της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής, δηλαδή του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, να κηρύξει έκπτωτη την αιτούσα και να κατάσχει την κατατεθείσα εγγύηση συμμετοχής, αναφορικά με το Διαγωνισμό Αρ. PS/D/289, Διαγωνισμός «για την ετοιμασία μελέτης για το δρόμο Αγ. Νικολάου – Μανδριών».

B. Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 19 Οκτωβρίου, 2007 με την ανοικτή διαδικασία. Η προθεσμία υποβολής προσφορών έληγε στις 23 Νοεμβρίου, 2007. Κατά την τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών υποβλήθηκαν τέσσερις (4) προσφορές συμπεριλαμβανομένης και της προσφοράς της Αιτούσας.

Γ. Η κατακύρωση, σύμφωνα με τους όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού θα γινόταν στον Προσφοροδότη με την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει των όρων του διαγωνισμού, με το σύστημα των δύο φακέλων, Φάκελος «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» - Φάκελος «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ».

Δ. Οι προσφορές που υποβλήθηκαν τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής Αξιολόγησης, που συστάθηκε για τον σκοπό αυτό, για μελέτη και ετοιμασία σχετικής έκθεσης αξιολόγησης. Την 4^η Δεκεμβρίου, 2007, η Επιτροπή Αξιολόγησης με ομόφωνη απόφαση της εισηγήθηκε την κατακύρωση του Διαγωνισμού στην Ευπαλίνο Μελετητική ως τον χαμηλότερο προσφοροδότη που πληρούσε τους όρους του Διαγωνισμού.

Ε. Με επιστολή ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου, 2008, η Αναθέτουσα Αρχή πληροφόρησε την Αιτούσα για την απόφαση της να της αναθέσει τον Διαγωνισμό και κλήθηκε να προσκομίσει σύμφωνα με τους όρους του Διαγωνισμού και πριν την υπογραφή της σύμβασης, μεταξύ άλλων, και πρωτότυπα πιστοποιητικά που αναφέρονται στη παράγραφο 1.4.5 των Όρων του Διαγωνισμού. Μεταξύ των πιστοποιητικών που ο επιτυχών προσφοροδότης είχε υποχρέωση να προσκομίσει πριν την υπογραφή της σύμβασης συμπεριλαμβανόταν και πιστοποιητικό από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων που να βεβαιώνει ότι ο προσφέρων είχε τακτοποιημένες τις οφειλές του, μέχρι τη ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Στ. Κατά την εξέταση των πιστοποιητικών/βεβαιώσεων διαπιστώθηκε ότι οι βεβαιώσεις από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων που προσκόμισε η Αιτούσα δεν αφορούσαν όλους τους συνεταίρους της Ευπαλίνος Μελετητική, οι οποίοι έχουν ατομική ευθύνη στο συνεταιρισμό, εφόσον η Αιτούσα δεν είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

Ζ. Με επιστολή ημερομηνίας 11 Απριλίου, 2008, η Αναθέτουσα Αρχή πληροφόρησε την Αιτούσα ότι οι βεβαιώσεις για τις κοινωνικές ασφαλίσεις που είχε προσκομίσει δεν ικανοποιούσαν πλήρως τους όρους του Διαγωνισμού και έδωσε προθεσμία 5 ημερών για προσκόμιση των απαιτούμενων βεβαιώσεων.

Η. Σε απάντηση της πιο πάνω επιστολής, ο δικηγόρος της Αιτούσας με επιστολή του ημερομηνίας 18 Απριλίου, 2008, ζητούσε από την Αναθέτουσα Αρχή να δεχθεί τις βεβαιώσεις για τις κοινωνικές ασφαλίσεις μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, αντί μέχρι την ημερομηνία υποβολής των προσφορών, θεωρώντας ότι η Αναθέτουσα Αρχή αρνούμενη να υπογράψει, υπαναχωρεί από τη σύμβαση.

Θ. Στις 8 Μαΐου, 2008, η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της στο δικηγόρο της Αιτούσας τον πληροφόρησε ότι, ενόψει του γεγονότος ότι η Αιτούσα δεν είχε τηρήσει τις προϋποθέσεις για υπογραφή της σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή δεν θα προχωρήσει με την υπογραφή της σύμβασης, ότι κηρύσσεται έκπτωτη, και προχώρησε σε κατάσχεση της εγγύησης συμμετοχής της.

Ι. Στις 23 Μαΐου, 2008 η Αιτούσα ενημέρωσε την Αναθέτουσα Αρχή για την πρόθεση της να προσφύγει στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και στις 6 Ιουνίου, 2008, εξάσκησε το δικαίωμα της καταχωρώντας την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή.

Κ. Η Αιτούσα στηρίζει την προσφυγή της, μεταξύ άλλων, στους πιο κάτω νομικούς και πραγματικούς λόγους:

α) Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να την αποκλείσει σύμφωνα με τα άρθρα 51 και 52 ήταν παράνομη αφού σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα αποκλεισμός γίνεται πριν

τον έλεγχο της καταλληλότητας και ο έλεγχος της καταλληλότητας γίνεται πριν την ανάθεση της σύμβασης κατά τον οποίο η Αιτούσα θεωρήθηκε κατάλληλη πριν την ανάθεση της σύμβασης.

β) Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να κηρύξει έκπτωτη την Αιτούσα είναι παράνομη αφού η εξουσία της Αναθέτουσας Αρχής να κηρύξει έκπτωτο οικονομικό φορέα στον οποίο ανατέθηκε σύμβαση μπορεί να ασκηθεί μόνο στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας αρνηθεί να υπογράψει τη σύμβαση εντός τακτής προθεσμίας και η Αιτούσα ουδέποτε αρνήθηκε να υπογράψει τη σύμβαση.

γ) Ενώ δεν υπήρχε οποιαδήποτε εκκρεμότητα αναφορικά με το ζήτημα των κοινωνικών ασφαλίσεων και ενώ η Αναθέτουσα Αρχή κλήθηκε να αποδεχθεί τα έγγραφα που καταδεικνύουν ότι δεν υπήρχε εκκρεμότητα μέχρι και την ημέρα υπογραφής της σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή επέμενε να επαναρχίσει μια διαδικασία που είχε αποπερατωθεί, το αποτέλεσμα της οποίας φέρει το τεκμήριο της νομιμότητας. Εάν υπήρχε ζήτημα μη συμμόρφωσης του επιτυχόντα προσφοροδότη με οτιδήποτε, αυτό θα έπρεπε να εξεταστεί εγκαίρως για να μπορέσει να αποφασιστεί κατά πόσο η μη συμμόρφωση οδηγούσε σε αποκλεισμό ή όχι και για να έχει τη δυνατότητα ο οικονομικός φορέας να ασκήσει τα δικαιώματά του.

Λ. Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτοντας τους ισχυρισμούς της Αιτούσας επέμενε ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να μην προχωρήσει με την υπογραφή της σύμβασης και να κηρύξει την Αιτούσα έκπτωτη και να δεσμεύσει την εγγύηση συμμετοχής της ήταν ορθή, νόμιμη και σύμφωνα με τους όρους του Διαγωνισμού.

Συγκεκριμένα η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι:

α) Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να αποκλείσει την Αιτούσα ήταν καθόλα νόμιμη αφού σύμφωνα με το άρθρο 51(2)(ε) του Περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου 12(Ι)2006:

«κάθε οικονομικός φορέας δύναται να αποκλείεται από τη συμμετοχή στη σύμβαση όταν-

δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή με τις νομοθετικές διατάξεις της Δημοκρατίας.»

Εξάλλου ο όρος 1.4.1.ε. των εγγράφων του Διαγωνισμού αναφέρει ότι:

«Από το Διαγωνισμό δύναται να αποκλειστεί (σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού) οποιοσδήποτε διαγωνιζόμενος που, κατά την κρίση του Αρμοδίου Οργάνου ... δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ... κατά την ημερομηνία υποβολής του Διαγωνισμού.»

Η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε επίσης ότι είναι παραδεκτό ότι η Αιτούσα είναι συνεταιρισμός και δεν έχει νομική οντότητα. Δεν είναι απρόσωπος, αλλά αποτελείται από τους συνεταίρους που συμμετέχουν σε αυτή. Ήταν λοιπόν ευθύνη του Συνεταιρισμού να υποβάλει κατάλληλες βεβαιώσεις από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με όλους του συνεταίρους του Συνεταιρισμού που να καταδεικνύει ότι οι εισφορές όλων των συνεταίρων ήταν τακτοποιημένες μέχρι την ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

β) Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να κηρύξει έκπτωτη την Αιτούσα δεν είναι παράνομη αφού σύμφωνα με τον όρο 1.4.5.6:

«Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, να ελέγξει τη ορθότητα της Υπεύθυνης Δήλωσης η οποιοδήποτε άλλου υποβαλλόμενου δικαιολογητικού ή στοιχείου, οποιοδήποτε Προσφέροντος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ή του οικείου κράτους μέλους, ανάλογα με τη περίπτωση. Σε

περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε λανθασμένη ή ημιτελής πληροφόρηση που παρέχεται εκ μέρους του Προσφέροντος στη διαδικασία του διαγωνισμού, θα έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της προσφοράς του και την κατάσχεση της Εγγύησης Συμμετοχής.»

Επίσης σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή, η Αιτούσα κηρύχτηκε έκπτωτη και με βάση τον όρο 3.5.7 των εγγράφων του Διαγωνισμού που αναφέρει:

«Σε περίπτωση που ο Προσφέρων στον οποίο θα ανατεθεί η σύμβαση αρνηθεί να υπογράψει εμπροθέσμως τη σύμβαση ή να καταθέσει κατά την υπογραφή της Σύμβασης Εγγυητική Επιστολή Πίστης Εκτέλεσης, ή να εκπληρώσει εμπρόθεσμα οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση του, που απορρέει από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, τότε αυτός κηρύσσεται έκπτωτος και η Εγγύηση Συμμετοχής καταπίπτει αυτοδικαίως υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής.»

γ) Ουδέποτε η Αναθέτουσα Αρχή επέμενε να επαναρχίσει μια διαδικασία που είχε αποπερατωθεί - δηλαδή ο έλεγχος της καταλληλότητας γίνεται πριν την ανάθεση της σύμβασης και η Αιτούσα θεωρήθηκε κατάλληλη αφού ολοκληρώθηκε ο έλεγχος. Η Αναθέτουσα Αρχή απλά άσκησε το δικαίωμα που της δίνει η νομοθεσία και οι όροι του Διαγωνισμού να επιμένει να ελέγξει τη ορθότητα της Υπεύθυνης Δήλωσης ή οποιουδήποτε άλλου υποβαλλόμενου δικαιολογητικού ή στοιχείου, **σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας**, και να αποφασίσει κατά πόσο η μη συμμόρφωση οδήγούσε σε αποκλεισμό ή όχι, και στη παρούσα περίπτωση αποφάσισε ότι επιβαλλόταν ο αποκλεισμός της Αιτούσας.

M. Από τα ενώπιον μας στοιχεία και γεγονότα όπως εκτίθενται πιο πάνω και φαίνονται στους σχετικούς φακέλους και τα επιχειρήματα που έχουν εκτεθεί τόσο γραπτά όσο και προφορικά, κατά την ενώπιον μας διαδικασία, συμφωνούμε με τους ισχυρισμούς και δικαιολογίες που παράθεσε η Αναθέτουσα Αρχή και κρίνουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν παραβίασε το ισχύον δίκαιο και τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου και ειδικότερα τις αρχές της διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης και η απόφαση ελήφθη με τη δέουσα έρευνα και ορθά κατακυρώθηκε ο Διαγωνισμός στην Επιτυχούσα Εταιρεία.

Συγκεκριμένα, ομόφωνα η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών συμφωνεί με τους ισχυρισμούς της Αναθέτουσας Αρχής ότι:

α) Η Αιτούσα είναι συνεταιρισμός και

- 1) δεν έχει νομική οντότητα, αλλά ως συνεταιρισμός δεν είναι απρόσωπος, αφού αποτελείται από τους συνεταίρους που συμμετέχουν σε αυτόν,
- 2) είναι ευθύνη του Συνεταιρισμού να υποβάλλει κατάλληλες βεβαιώσεις από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με όλους τους συνεταίρους του Συνεταιρισμού που να καταδεικνύει ότι οι εισφορές όλων των συνεταίρων ήταν τακτοποιημένες μέχρι την ημερομηνία υποβολής των προσφορών, κάτι το οποίο η Αιτούσα, άνκαι της δόθηκε η ευκαιρία να υποβάλει τις αναγκαίες βεβαιώσεις από τις κοινωνικές ασφαλίσεις, δεν το έπραξε.

β) Η απόφαση της να αποκλείσει την Αιτούσα από τον Διαγωνισμό και να την κηρύξει έκπτωτη και να δεσμεύσει την Εγγύηση Συμμετοχής είναι καθόλα νόμιμη αφού το δικαίωμα αυτό της το παρέχει η νομοθεσία (Άρθρο 51(2)(ε) του Περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου 12(Ι)2006) αλλά και οι όροι του Διαγωνισμού (1.4.ε., 1.4.5.6 και 3.5.7).

Τέλος η θέση της Αιτούσας ότι σύμφωνα με το Άρθρο 50(1) του Περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006:

«Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στα Άρθρα 59 και 61, λαμβανομένου υπόψη του Άρθρου 26, αφού οι αναθέτουσες αρχές ελέγξουν την καταλληλότητα των οικονομικών φορέων που δεν έχουν αποκλεισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 51 και 52. Ο έλεγχος της καταλληλότητας πραγματοποιείται από τις αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής

επάρκειας και των επαγγελματικών και τεχνικών γνώσεων ή ικανοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 53 έως 58, και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, με τα αμερόληπτα κριτήρια και τους κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (3)»

και συνεπώς ο αποκλεισμός σύμφωνα με τα Άρθρα 51 και 52 του Νόμου γίνεται πριν τον έλεγχο της καταλληλότητας και ο έλεγχος της καταλληλότητας πριν την ανάθεση της σύμβασης, δεν μας βρίσκει σύμφωνους, αφού, σύμφωνα με τους όρους του Διαγωνισμού η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, να ελέγξει την ορθότητα της Υπεύθυνης Δήλωσης, ή οποιουδήποτε άλλου υποβαλλόμενου δικαιολογητικού ή στοιχείου οποιουδήποτε Προσφέροντος (Όρος 3.5.7).

Περαιτέρω, τα πιο πάνω Άρθρα του Νόμου δεν περιορίζουν το δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής να ελέγξει την καταλληλότητα πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

N. Ενόψει των πιο πάνω ευρημάτων μας κρίνουμε ότι η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή είναι αβάσιμη και συνεπώς απορρίπτεται και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.